

Nr 114.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1945 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
angående om- och tillbyggnad av länsresidenset i
Kristianstad.*

(4:e avd.)

I propositionen nr 146 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 23 februari 1945, föreslagit riksdagen att *dels* till Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad å kapitalbudgeten under Statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1945/46 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor; *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet förordade grunder med Kristianstads stad träffa avtal om markbyte, varigenom kronan erhåller äganderätten till Ljunggrens plan samt Landshövdingens trädgård överlåtes till staden.

I skrivelse den 31 augusti 1944 har *byggnadsstyrelsen* hemställt om anvisande för budgetåret 1945/46 av ett anslag av 700 000 kronor till om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad. Enligt förslaget skulle nya lokaler beredas vissa länsstyrelsen närstående institutioner genom en fristående nybyggnad, varjämte en för närvarande för lantmäterikontoret i länet använd flygel av residensbyggnaden skulle påbyggas med en våning och efter vissa omändringsarbeten tagas i anspråk för länsstyrelsens behov.

Nybyggnaden skulle enligt byggnadsstyrelsens förslag uppföras på ett mellan länsresidenset och läroverket i Kristianstad beläget, kronan tillhörigt område, den s. k. Landshövdingens trädgård, vilket område i gällande stadsplan är utlagt såsom kvartersmark men för närvarande har karaktären av öppen plats.

Enär det vid frågans förberedande behandling ifrågasatts att lösa tomtfrågan genom ett byte mellan Landshövdingens trädgård och ett för den avsedda byggnaden likaledes lämpat, staden tillhörigt område, den s. k. Ljunggrens plan, vilken är belägen öster om residenset och skild därifrån endast av Västra Vallgatan, har viss ytterligare utredning i ärendet verkställts.

Byggnadsstyrelsen har i yttrande den 22 februari 1945 anfört bland annat, att en preliminär överläggning angående huvudgrunderna för ett bytesavtal ägt rum mellan styrelsen och representanter för staten. Till staden skulle överlämnas Landshövdingens trädgård, och i gengäld skulle staten erhålla Ljunggrens plan jämte gatumarken mellan residenset och sagda plan.

Under framhållande av att förevarande byggnadsfrågas lösning nu ej längre kan uppskjutas har *departementschefen* anfört bland annat följande.

Landshövdingens trädgård har en areal av omkring 3 100 kvadratmeter och erbjuder goda möjligheter till eventuella framtida tillbyggnader. Ljunggrens plan är omkring 2 000 kvadratmeter stor och möjliggör att, om den obetydligt trafikerade Västra Vallgatan igenlägges, nybyggnaden kan anslutas direkt till residensbyggnaden. På sätt nyss antytts är detta en fördel med tanke på möjligheterna till framtida utvidgning av de för den egentliga länsstyrelsen avsedda lokalerna. Det kan med hänsyn till föreliggande eller väntade organisationsförslag hållas för sannolikt, att behov av dylik utvidgning kommer att föreligga inom en relativt nära framtid.

Enligt i ärendet företedda skisser skulle Ljunggrens plan, om nämnda förläggningssalternativ väljes, komma att bebyggas på sådant sätt, att en öppen gård bildades och den huvudsakliga delen av trädbeståndet kunde bevaras. Vid en förläggning av byggnaden till Ljunggrens plan bör, till säkerställande av att Landshövdingens trädgård i huvudsak bevaras såsom park, i samband med ett eventuellt byte föreskrivas, att staden icke må bebygga annat än en mindre del av Landshövdingens trädgård. Sker så och erhåller kronan därjämte äganderätten till erforderlig del, omkring 600 kvadratmeter, av Västra Vallgatan, anser jag i likhet med byggnadsstyrelsen, att markförvärvsfrågan bör kunna ordnas genom ett byte mellan kronan och staden, varvid staden utan att erlagga något skillnadsbelopp erhåller äganderätten till Landshövdingens trädgård mot att kronan blir ägare av Ljunggrens plan.

Om fördelar och nackdelar av de båda alternativen vägas mot varandra, måste det sägas, att möjligheten till direkt förbindelse mellan residensbyggnaden och nybyggnaden giver företräde åt det alternativ, som innebär en förläggning av nybyggnaden till Ljunggrens plan. Nämnda omständighet är dock icke av den betydelse, att ej båda alternativen kunna betecknas såsom ur kronans synpunkt fullt godtagbara. Valet mellan de båda ifrågavarande alternativen synes därför böra träffas med hänsyn till den ståndpunkt staden intager. Hittills har, såsom byggnadsstyrelsen framhållit, staden icke visat intresse för en lösning av förläggningsfrågan enligt alternativet Ljunggrens plan. Emellertid synes mig möjlighet böra hållas öppen för staden att med beaktande av nu kända förhållanden taga bytesfrågan under omprövning, i den mån byggnadens uppförande icke därigenom försenas. Kungl. Maj:t torde därför, såsom byggnadsstyrelsen ifrågasatt, böra erhålla bemyndigande att träffa avtal med staden om markbyte utan mellanskillnad och i övrigt i huvudsaklig anslutning till vad i det föregående angivits. Kommer ett dylikt avtal till stånd, bör nybyggnaden förläggas till Ljunggrens plan i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande skissförslag. Skulle staden däremot icke biträda förslaget om ett markbyte enligt angivna grunder, bör nybyggnaden uppföras i Landshövdingens trädgård enligt det av byggnadsstyrelsen förordade förslaget.

Utskottet.

Frågan om ökade lokaler för länsstyrelsen i Kristianstads län och vissa länsstyrelsen närstående institutioner har sedan flera år varit aktuell. En lösning av denna fråga torde icke längre kunna undanskjutas. Utskottet delar byggnadsstyrelsens av *departementschefen* biträdda mening, att det föreliggande lokalbehovet bör tillgodoses genom viss tillbyggnad av en flygel till länsresidenset samt uppförande av en nybyggnad. Beträffande platsen för nybyggnadens förläggning hava olika förslag framkommit. Enligt

vad utskottet inhämtat har emellertid drätselkammaren i Kristianstad numera hos stadsfullmäktige förordat det i statsrådsprotokollet föreslagna markbytet mellan staden och kronan, varigenom nybyggnaden skulle kunna förläggas till den s. k. Ljunggrens plan. Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot att avtal om sådant markbyte träffas på i huvudsak de villkor som angivits i statsrådsprotokollet.

Utskottet tillstyrker sålunda Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) till *Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad* för budgetåret 1945/46 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 23 februari 1945 av departementschefen förordade grunder med Kristianstads stad träffa avtal om markbyte, varigenom kronan erhåller äganderätten till Ljunggrens plan samt Landshövdingens trädgård överlåtes till staden.

Stockholm den 4 maj 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Sven Larsson, Bäckström, Karl Andersson, Mannerskant, Heiding, Gustaf Karlsson, Carlström, Gustaf Ivar Anderson, Johan Eric Ericson* och *Gustav Emil Andersson*; samt från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Danielsson, Falla, Persson* i Tidaholm, *Pettersson* i Dahl, *Staxäng, Hall, Wallentheim, Lindholm, Åkerström* och *Hoppe*.
